

Szerződések

Termelési tényezők beszerzése ➔ input folyamatok

Előállított termékek értékesítése ➔ output folyamatok

Az anyagi folyamatok, külső kapcsolatok jogi kereteit a szerződések biztosítják.

A szerződés: két vagy több személy kölcsönös és egybehangzó, jogi hatást kiváltó akaratnyilatkozata.

↳ A szerződés a termelési és fogyasztási szükségletek kielégítését szolgáló társadalmi viszony.

↳ A szerződés az árucseré közvetítője, az áruforgalom lebonyolításának eszköze.

A szerződés a piaci szereplők **horizontális** kapcsolatait jeleníti meg.

Meghatározott jogosult áll szemben meghatározott kötelezettel, és a jogosult a kötelezettől meghatározott szolgáltatást követelhet.

↳ A felek jogai és kötelezettségei csak egymás irányában állnak fenn.

A vállalkozások közötti szerződések általában úgy jönnek létre, hogy az egyik fél **ajánlatot** tesz, és ezt a másik fél elfogadja.

↳ Az ajánlattevő az ajánlat megtétele után egy bizonyos ideig tartani köteles azt.

Az ajánlat háromféle alakban tehető:

- szóban
- írásban
- ráutaló magatartással

A szerződés létrejöhet, megköthető:

- szóban
- írásban
- ráutaló magatartással

↳ A szerződés tartalmához kapcsolódhat a szerződésre vonatkozó formai követelmény.

A szerződés lényeges elemei:

- szerződő felek adatai
- áru, szolgáltatás megnevezése, szerződés tárgya (mennyiség, minőség és választék szerint)
- a teljesítés módja, helye, ideje
- egyéb lényeges elemek (teljesítés biztosítékai, viták elintézésének módja, fóruma)

1. A szerződés teljesítése

↳ Hol, mikor, milyen módon kell a szerződést teljesíteni.

1.a) A teljesítés helye:

A teljesítés helyének pontos meghatározása fontos, mert ➔ a teljesítéssel a **kárveszély (kockázat)** a másik szerződő félre száll át.

1.b) A teljesítés ideje:

- naptár szerinti időpont (2009. okt. 11-én)
- határnap (2009. okt. 11-ig)
- időszak (okt. 1. – okt. 11.)
- kezdő és véghatáridő
- egyéb, de pontosan beazonosítható

1.c) A teljesítés módja:

A szerződést olyan módon kell teljesíteni, hogy az hiánytalanul megfeleljen az előírásoknak és a felek szerződési érdekének.

↳ Együttműködési kötelezettség mindkét felet terheli

↳ **Kötelezett köteles átadni, teljesíteni. Jogosult köteles átvenni, fizetni.**

A szerződés akkor tölti be rendeltetését, ha a felek maradéktalanul teljesítik.

DE HA NEM

Szerződésszegés: minden olyan magatartás, körülmény, vagy állapot, amely a szerződésbe ütközik, vagy sérti valamelyik fél szerződéssel kapcsolatos jogait.

- kötelezett késedelme
- jogosult késedelme
- hibás teljesítés
- lehetetlenülés
- megghiúsulás

2. A szerződés megerősítése

A szerződések teljesítését ösztönzi

↳ Elsősorban az a **gazdasági érdek** amiért a szerződés megkötött + számos **jogintézmény**

2.a) A foglaló

Szerződés megkötésekor, kötelezettségvállalás jeléül foglaló adható ➡ pénz vagy dolog

A **foglaló** jelentősége abban van, hogy védelmet nyújt a szerződés nem teljesülése esetére.

↳ Kinek a hibájából hiúsult meg a szerződés?

Foglalót adó	Foglalót kapó	Mindkettő/egyik sem	Szerződés teljesülése
Foglaló nem jár vissza	Foglaló kétszerese jár vissza	Foglaló visszajár	Foglaló visszajár vagy beépül az árba

2.b) A kötbér

A **kötbér** a szerződés nem, vagy nem a megállapodás szerinti teljesítésének esetére kikötött pénzösszeg.

Kötelezett vállalja, hogy neki felróható okból nem teljesít vagy nem szerződésszerűen teljesít, akkor előre meghatározott pénzösszeget fizet.

- írásban ki kell kötni
- meg kell határozni a kötbér alapját, mértékét, esedékességét.

Leggyakoribb esetei:

- késedelmi kötbér
- meghiúsulási kötbér
- hibás teljesítés esetére kikötött kötbér

2.c) Jótállás (garancia)

A **jótállás** hibás teljesítésért való feltétlen helytállást jelent.

↳ Jótállási idő alatt meghibásodott terméket megjavítja vagy kicseréli.

3. Biztosítékadás

Jogosultnak állhat érdekében abban az esetben, mikor fedezet hiányában nem jut hozzá a követeléséhez.

↳ A kötelezettnek nincs vagyona.

Lehet dologi és személyi biztosítékadás.

3.a) Dologi biztosíték

- zálogjog
- óvadék

A **zálogjog** azt jelenti, hogy a jogosult követelésének biztosítására szolgáló zálogtárgy értékéről kielégítést kérhet, ha a kötelezett nem teljesít.

↳ Ingó dolgok ➔ kézi zálog ➔ használat csak szerződéses jogosítvány esetén és díj ellenében

Jelzálogról akkor beszélünk, ha a zálogjogosultat nem illeti meg a zálogtárgy birtoklásának joga.

↳ Főleg ingatlanokon ➔ írásos szerződés ➔ ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

Elsősorban pénzben meghatározott követelés biztosítására szolgál. (pl.: 5m Ft hitel)

Az **óvadék** pénz, takarékettkönyv vagy értékpapír átadása a jogosultnak abból a célból, hogy a szerződés nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén követelését az óvadékösszegeből közvetlenül kielégíthesse.

- pénztári vagy leltárfelelősség
- kölcsönzés

Óvadék visszajár, ha az alapul szolgáló szerződés megszűnt.

3.b) Személyi biztosíték

- kezesség
- bankgarancia

A jogosult és a kezes közötti szerződésben **a kezes** arra vállal felelősséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maga fog helyette a jogosultnak teljesíteni.

↳ Csak írásban egyszerű (sortartásos)/készfizető

A bankgarancia keretében a bank vállal jótállást az egyik fél fizetési kötelezettségének teljesítéséért a másik fél irányában.

4. A szerződések módosítása megszüntetése

A szerződések **módosítása** történhet:

- a felek közötti kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítással
- bírósági szerződésmódosítással
- egyoldalú szerződésmódosítással

A szerződés **megszűnhet** teljesítés nélkül is.

5. A vállalkozások legfontosabb szerződései

- vállalkozási szerződés
- adásvételi szerződés
- szállítási szerződés
- közüzemi szerződés

5.a) Vállalkozási szerződés

A vállalkozási szerződés alanyai a **megrendelő** és a **vállalkozó**.

A vállalkozási szerződés alapján a vállalkozó valamely **munkával elérhető eredmény létrehozására**, a megrendelő pedig ennek átvételére és a díjfizetésre köteles.

↳ (tervezési, építési, szerelési, stb. szerződés)

Adott szerződési összeg ➔ a vállalkozó saját költségén végzi el a munkát ➔ magas/alacsony ktg. rontja/javítja a vállalkozó nyereségét.

Az alvállalkozó a vállalkozó által a szerződés teljesítéséhez igénybe vett harmadik fél.

↳ A vállalkozó az alvállalkozó magatartásáért is felel.

A vállalkozási szerződés **létrejöhet** az általános szabályok szerint a vállalkozó által tett **ajánlat elfogadásával**.

↳ ajánlat pénzért ➔ részletes műszaki/gazdasági dokumentáció ➔ felhasználható

Verseny tárgyalásos pályázat ➔ a megrendelő több ajánlattevőtől kér ajánlatot.

A vállalkozási szerződésnek tartalmaznia kell a vállalkozó és a megrendelő kötelezettségeit.

A vállalkozó az eredmény létrehozására vállal kötelezettséget, a szerződést csak akkor teljesítette, ha az eredmény valóban létre is jött.

↳ A vállalkozó szolgáltatni (átadni) is köteles az eredményt.

A megrendelő kötelezettsége a vállalkozói díj megfizetése.

↳ A vállalkozói díj az eredményért és a tevékenységért jár, de csak akkor ha a vállalkozó szolgáltatott, azaz átadta az eredményt.

Általános szabály szerint a vállalkozó a vállalkozási szerződés ***tartalma szerint köteles teljesíteni.***

↳ azon a helyen, abban az időben, olyan módon, ahogy megállapodtak

Kötelező kötbérfelelősség.